

valg angaaende Nationalbankens Oktroj, enedes vi og enedes med Nationalbankens Ledelse om at indføre i Betænkningen den Bemærkning desangaaende, at vi end ikke fandt, at Nationalbanken i saa Henseende var forsigtig nok. Jeg tror, men jeg tør ikke paastaa det med Sikkerhed, at det var den nuværende Landstingsmand Schovelin, som formulerede denne Udtalelse. Der staar i Betænkningen, at man end ikke vilde have akkviesceret eller slaaet sig til Ro med den nuværende Tilstand, hvis ikke Omstændighederne havde tvunget dertil. Jeg tror, det var ham, som foreslog Formuleringen, men det er sikkert, at vi alle sluttede os til den. Har der været et Fejlsyn i saa Henseende, er det fælles Skibbrud. Men det er ingenlunde i dette Øjeblik bevist, at det har været det; det vil først Fremtiden kunne vise, og det vil ikke kunne afgøres før i det Øjeblik, hvor Situationen maatte blive kritisk — hvad man altsaa maa haabe, den ikke bliver — og ved Sugning udefra af Guld skulde kunne forringe det indtil videre gunstige Forhold mellem Metalfonden og Seddeludstedelsen. Før vi har set, hvad Indflydelse det vilde faa paa vort økonomiske Liv, kan vi ikke bedømme, om den førte Politik har været den rette, eller om Angrebene paa den er berettigede.

Men naar man saaledes med Hensyn til sin Bedømmelse udsteder Veksler paa Fremtiden — og siden jeg bruger Udtrykket Veksler, maa jeg maaske sige til det ærede 7de Medlem for Aalborg Amt (Birck), at naar han sammenligner Sveriges Banks Vekselporfeuille med Nationalbankens, er jeg ikke helt sikker paa, at han har taget Hensyn til den fuldstændig forskellige Form for Pengeomsætningen, der er mellem det svenske og det danske System. Det svenske System med Privatveksler er saa godt som ukendt i Danmark. Hos os er Vekslerne Købmandsveksler, men i Sverige er de i høj Grad ogsaa private Veksler. Jeg ved ikke, og jeg ved heller ikke, om det ærede Medlem ved, hvor mange af de Veksler, der findes i den svenske Rigsbanks Porfeuille, der er Købmandsveksler og derfor kan sammenlignes med de danske, men der er en Mulighed for, at en betydelig Del af, hvad der er, overhovedet ikke vil findes i danske Bankers Vekselporfeuille i noget videre Omfang, fordi vor Form for Pengeomsætning er en anden.

Det er jo nærmest et Ordspil, som jeg her imod min Villie kom til at gøre mig skyldig i, naar jeg indføjede dette

under Omtalen af „drage Veksler paa Fremtiden“ med Hensyn til Bedømmelsen af, hvad der er sket fra Nationalbankens Side i disse 5 Aar. Hvad jeg vilde sige, er, at naar først Fremtiden vil vise, om den førte Guldpolitik har været rigtig eller ikke, saa ligger deri med det samme, især naar man tager Hensyn til, hvor usikker hele Situationen er baade her og udenom os, at jeg for mit Vedkommende ikke blot ikke vil modsætte mig, men vil finde det rigtigt, at vi gaar i Forhandling om, hvorvidt Forlængelsen af Lempelserne, som jeg i øvrigt er villig til at gaa med til, bør vedblive lige indtil 1938. Allerede i 1914 lagde jeg ikke Skjul paa, at jeg personlig ikke er meget stemt for at lade Lovgivningsmagten indgaa paa dobbeltsidige Forpligtelser, paa langt Sigt, som ingen af Parterne kan komme ud af uden den anden Parts Samtykke; saa jeg var ikke videre tilbøjelig til at indgaa saadanne Forpligtelser for 20 Aar under den Situation, som fandtes allerede i 1914—15, og som den Gang kun var i sin Vorden. Om Situationen nu er mere eller mindre kompliceret, end den var ved Verdensvaabenstilstandens Afslutning, er der vel ikke nogen, der med Sikkerhed kan dømme om, men at den endnu er saa kompliceret, at man næsten kan vente sig hvilke som helst økonomiske og arbejdsmæssige Forviklinger, inden man kommer ud af Situationen, ganske bortset fra de krigeriske, det er der vist ingen, der vil benægte. Et saadant Tidspunkt forekommer mig ikke egentlig egnet til at indgaa dobbeltsidige Forpligtelser for 20 Aar, tværtimod er jeg villig til for mit Vedkommende, idet jeg i øvrigt vil kunne acceptere Lovforslagets Bestemmelser, at indrømme, at naar jeg bereder mig paa at gaa i Forhandling med det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen) og det ærede 7de Medlem for Aalborg Amt (Birck) om de Punkter, der her er berørte, vil jeg i ganske særlig Grad finde det berettiget, om man indgik paa Forhandling om Betimeligheden af nu at forlænge disse Lempelser for hele Oktrojens videre Løbetid.

Handelsministeren (Hage): Det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard), som i alt væsentligt ydede Forslaget sin Tilslutning, for hvilket jeg takker ham, fremførte to Indvendinger, som ogsaa er blevet tiltraadte af de andre Ordførere. Den ene gaar ud paa, at Resten af